

REZOLUCIJA EUROPSKOG PARLAMENTA (EU) 2016/1523**od 28. travnja 2016.****s primjedbama koje su sastavni dio Odluke o razrješnici za izvršenje proračuna Europske agencije za sigurnost hrane za financijsku godinu 2014.**

EUROPSKI PARLAMENT,

- uzimajući u obzir svoju Odluku o razrješnici za izvršenje proračuna Europske agencije za sigurnost hrane za financijsku godinu 2014.,
 - uzimajući u obzir članak 94. Poslovnika i Prilog V. Poslovniku,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za proračunski nadzor i mišljenje Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane (A8-0086/2016),
- A. budući da je, u skladu s njezinim financijskim izvještajima, konačni proračun Europske agencije za sigurnost hrane („Agencija”) za financijsku godinu 2014. iznosio 79 701 222 EUR, što je povećanje od 2,11 % u odnosu na 2013. godinu; budući da cjelokupni proračun Agencije proizlazi iz proračuna Unije;
- B. budući da je Revizorski sud u svojem izvješću o godišnjoj računovodstvenoj dokumentaciji Agencije za financijsku godinu 2014. („izvješće Revizorskog suda”) izrazio razumno jamstvo da je godišnja računovodstvena dokumentacija Agencije pouzdana te da su osnovne transakcije zakonite i pravilne;

Upravljanje proračunom i financijama

1. napominje da je praćenje proračuna tijekom financijske godine 2014. rezultiralo stopom izvršenja proračuna od 99,69 %, što je povećanje od 0,86 % u odnosu na 2013.; nadalje napominje da je stopa izvršenja odobrenih sredstava za plaćanja iznosila 89,31 %, što je smanjenje od 1,48 % u usporedbi s 2013. godinom;

Postupci javne nabave i zapošljavanja

2. napominje da je do kraja 2014. popunjeno 449 od ukupno dostupnih 474 radnih mjesta, uključujući dužnosnike, privremene djelatnike, ugovorne djelatnike i upućene nacionalne stručnjake; napominje da godišnja prosječna stopa popunjenosti radnih mjesta u planu radnih mjesta za 2014. (privremeni djelatnici i dužnosnici) iznosi 95,1 %, dok za ugovorne djelatnike iznosi 92,4 %;
3. traži od Agencije da primjenjuje isključivo mjere koje se odnose na diskreciju i isključenje javne nabave, s odgovarajućim provjerama podobnosti koje bi se provodile u svakoj situaciji i da primjenjuje kriterije za isključenje kako bi u slučaju svakog sukoba interesa isključila poduzeća, što je od ključne važnosti za zaštitu financijskih interesa Unije;
4. podsjeća Agenciju da bi prvi cilj njezine politike neovisnosti trebao biti njezin ugled te da stoga zajamči da je Agencija oslobođena stvarnih ili predmnijevanih sukoba interesa, posebno kada je riječ o gospodarskim sektorima koje u stvarnosti regulira;
5. napominje da je Agencija pokrenula projekt za povećanje učinkovitosti i usklađenosti transakcijske obrade provođenjem centralizirane strategije, uvođenjem planiranja, procesa i strukture praćenja i izvještavanja kao i uvođenjem procesa i strukture centraliziranih financija i javne nabave; sa zadovoljstvom napominje da će taj projekt omogućiti Agenciji da učinkovitije izvrši svoje zadaće, uz kraće vrijeme potrebno za ostvarenje rezultata i manji broj zaposlenih, zbog čega se 2015. broj zaposlenih na puno radno vrijeme smanjio za 14;
6. pozdravlja činjenicu da je 2014. Agencija uvela program upravljanja talentima kako bi na najbolji način iskoristila svoje ljudske resurse (zaposlenike i stručnjake);

7. osobito je svjestan interesa javnosti za proces odlučivanja unutar Agencije koji se odvija u okviru njezine zakonski utvrđene uloge i odgovornosti; ističe činjenicu da su vjerodostojna pravila o integritetu neophodna te da su komunikacija i dostupnost za medije od presudne važnosti; napominje da je 74 % ljudskih resursa Agencije posvećeno znanstvenim aktivnostima, evaluaciji i prikupljanju podataka te komunikaciji; potiče Agenciju da nastavi u tom smjeru;

Sprečavanje i postupanje u slučaju sukoba interesa i transparentnost

8. prima na znanje činjenicu da je Agencija pokrenula projekt kojim se mijenja način na koji se provjeravaju i obrađuju godišnje izjave o financijskim interesima kako bi osigurala veću dosljednost i ukupnu usklađenost sa svojim pravilima o izjavama o financijskim interesima; nadalje napominje da se tim novim sustavom, koji bi trebao biti dovršen tijekom 2016., predviđa centralizirana provjera godišnjih izjava o financijskim interesima i prijenos odgovornosti sa znanstvenih odjela Agencije na njezin pravni i regulatorni odjel;
9. napominje da se Agencija, kako bi mogla raditi s vrhunskih znanstvenicima u industriji i imati najučinkovitiju politiku o sukobu interesa, koristi sustavom za procjenu interesa stručnjaka koji uzima u obzir ulogu stručnjaka i zadatke znanstvene radne skupine ili povjerenstva u kojem bi dotični stručnjak sudjelovao, i uspoređuje ih s nizom različitih kriterija; nadalje napominje da će 2016. Agencija ispitati sustave kojima se koristi za otkrivanje sukoba interesa, što je dio uobičajene provjere njezine politike neovisnosti; traži od Agencije da obavještava tijelo nadležno za davanje razrješnice o zaključcima ispitivanja i potrebnim prilagodbama procedura za odabir stručnjaka i provjere njihovih kvalifikacija;
10. poziva institucije i agencije EU-a koje imaju kodeks ponašanja, uključujući Parlament, da unaprijede provedbene mjere kao što su provjere izjava o financijskim interesima;
11. ponavlja svoj poziv Agenciji da primjenjuje dvogodišnje razdoblje mirovanja; ne prihvaća obrazloženje Agencije zašto odbija ispuniti opetovane zahtjeve koje joj je uputilo tijelo nadležno za davanje razrješnice u vezi s uspostavom takvog dvogodišnjeg razdoblja mirovanja u pogledu svih konkretnih interesa povezanih sa poduzećima koja regulira;
12. pozdravlja činjenicu da je Agencija 2014. provela *ex post* analizu svojih pravila o izjavama o financijskim interesima kako bi poboljšala svoju politiku neovisnosti i sukoba interesa koja se odnosi na stručne skupine; napominje da je ta analiza rezultirala revizijom i usvajanjem nove, jednostavnije i sofisticiranije verzije tih pravila; poziva Agenciju da redovito provodi analize politika kako bi zajamčila kontinuiran razvoj svoje neovisnosti;
13. podsjeća Agenciju na odluku Europskog ombudsmana prema kojoj bi Agencija „trebala preispitati svoja pravila o sukobu interesa” kako bi se zajamčilo da oni stručnjaci koji rade u akademskoj zajednici Agenciji podnesu sve relevantne informacije; smatra da ako to utječe na oko trećinu stručnjaka, kako navodi Agencija, tada bi Agencija posebnu pozornost trebala obratiti na to pitanje i zajedno s akademskim zajednicama o kojima je riječ raditi na specifičnim mjerama za očuvanje integriteta obiju institucija;
14. napominje da je 2015. pokrenut pilot-projekt čiji je cilj bio istražiti najbolje načine za primjenu preporuke tijela nadležnog za davanje razrješnice koja se odnosi na centralizaciju postupka potvrđivanja izjava o financijskim interesima; prima na znanje da je taj pilot-projekt iste godine uspješno završen te da se provedba potpune centralizacije očekuje do kraja prvog semestra 2016.; poziva Agenciju da o uspješnoj provedbi te centralizacije obavijesti tijelo nadležno za davanje razrješnice;
15. primjećuje da je tijekom 2014. Agencija od zainteresiranih strana i nevladinih organizacija primila niz informacija koje su doprinijele pitanjima u vezi s politikom neovisnosti; nadalje napominje da je to doprinijelo reviziji provedbenih pravila o politici neovisnosti;
16. poziva na opće poboljšanje kad je riječ o sprečavanju i borbi protiv korupcije primjenom holističkoga pristupa, počevši od bolje javne dostupnosti dokumenata i strožih pravila o sukobima interesa, uvođenja ili jačanja registara transparentnosti i pružanja dostatnih sredstava za mjere provođenja zakona te preko unaprijeđene suradnje među državama članicama i s relevantnim trećim zemljama;
17. potiče Agenciju da više radi na podizanju razine osviještenosti o politici sukoba interesa među svojim osobljem te da istodobno radi na podizanju razine osviještenosti i na tome da integritet i transparentnost budu neizostavne stavke u okviru postupaka zapošljavanja i provjera uspješnosti;

18. ističe da je Poveljom o temeljnim pravima Europske unije pojedincima dano pravo na pristup javnim dokumentima; podsjeća Agenciju da se znanstvena rigoroznost najbolje postiže transparentnošću rezultata i preuzimanjem odgovornosti za njih; stoga naglašava da bi Agencija trebala objavljivati sve podatke na temelju kojih su doneseni znanstveni zaključci, i to u formatu koji se može strojno pretraživati, kako bi se potpomogao znanstveni nadzor i trajan napredak;
19. uzima u obzir nastojanja Agencije da poboljša transparentnost svoga djelovanja kao i podataka kojima se pritom koristi; uzima u obzir postojeća pravna ograničenja s kojima se suočava pri povećanju transparentnosti podataka; naglašava da je cilj otkrivanja podataka omogućiti ponovljivost rada Agencije te stoga pozdravlja korake poduzete radi veće transparentnosti procjene rizika, no treba se pobrinuti i za transparentnost podataka; u tom pogledu pozdravlja pokretanje inicijative za transparentnost u siječnju 2013.; u tom kontekstu pozdravlja poboljšani pregled sadržaja i veću dostupnost informacija i dokumenata na internetskim stranicama Agencije i druge mjere, kao što su mišljenja o procjeni rizika i njihovu utjecaju na građane Unije, poduzete u cilju ostvarenja „otvorene Europske agencije za sigurnost hrane”; potiče Agenciju da nastavi u tom smjeru;
20. napominje da kada je riječ o budućem zaposlenju, osoblje Agencije ima zakonsku obvezu pridržavati se Pravilnika o osoblju; pritom dodaje da se procjena budućeg zapošljavanja osoblja provodi sustavno te da se zapošljavanje, ako potencijalno predstavlja sukob interesa, može zaustaviti sve dok se potencijalni sukob interesa ne riješi na temelju jasnih, transparentnih i provjerljivih kriterija; naglašava da se 2013. godine od ukupno 29 statutarne zaposlenika koji su pronašli drugo zaposlenje troje zaposlilo u kemijskom/farmaceutskom sektoru te da im je izdan niz ograničenja; uzima u obzir da Agencija smatra kako već postoji jasan pravni i upravljački okvir za tzv. prakse rotirajućih vrata;
21. uzima u obzir da je Agencija provela internu procjenu učinka koji bi nastao u slučaju da se stručnjacima ukine mogućnost da anonimno navedu pojedine podatke u svojim izjavama o financijskim interesima; od Agencije prima na znanje da se praksa anonimnog podnošenja podataka o financijskim interesima koristila svega nekoliko puta; nadalje napominje da prilikom ponovnog izbora članova povjerenstva 2015. godine ni jedan znanstveni stručnjak nije odabrao opciju da njegovi podaci o financijskim interesima ostanu anonimni; sa zadovoljstvom napominje da Agencija više ne prihvaća anonimno podnesene podatke o financijskim interesima te stručnjaci više nemaju tu mogućnost prilikom ispunjavanja izjava o financijskim interesima; traži od Agencije da provjeri izjave koje su podnijeli stručnjaci zaposleni prije 2015. i koji su iskoristili mogućnost da njihovi interesi ostanu anonimni;
22. traži Agenciju da primjenjuje članak 16. Pravilnika o osoblju objavljivanjem informacija o bivšim zaposlenicima i popisa sukoba interesa svake godine;
23. sa zanimanjem iščekuje rezultate sustavne revizije Agencije njezinih politika o neovisnosti i znanstveno utemeljenom postupku odlučivanja u 2016.; pozdravlja zalaganje Agencije za to da se objave iznosi koje stručnjaci primaju za prijavljene aktivnosti;
24. poziva Agenciju da bolje iskoristi dodjeljivanje novog statusa stručnjacima koji sudjeluju na saslušanjima, po uzoru na Međunarodnu agenciju za istraživanje raka pri Svjetskoj zdravstvenoj organizaciji; poziva Agenciju da o korištenju stručnjaka koji sudjeluju na saslušanjima obavijesti tijelo nadležno za davanje razrješenice;
25. naglašava da svi stručnjaci u regulatornim agencijama moraju biti plaćeni za svoj rad kako bi mogli biti neovisni od sektora koji reguliraju; poziva Komisiju da Agenciji pruži financijska sredstva kako bi platila vanjske stručnjake i razvila vlastiti odjel za istraživanje radi jamčenja neovisnosti;
26. traži od nadležnog tijela Agencije da što prije provede strategiju za borbu protiv prijevara;

Unutarnja revizija

27. napominje da je šest preporuka Službe Europske komisije za unutarnju reviziju s oznakom „vrlo važno” i dalje bilo otvoreno; uzima u obzir da je Agencija izvijestila da su četiri vrlo važne preporuke provedene te da im slijede mjere praćenja Službe Europske komisije za unutarnju reviziju; primjećuje da je Služba Europske komisije za unutarnju reviziju zaključila preostale dvije preporuke nakon uvođenja novog Pravilnika o osoblju 2014. godine; za zadovoljstvom iščekuje novu reviziju Službe Europske komisije za unutarnju reviziju o stanju provedenih preporuka;

28. od Agencije prima na znanje da je provela simulaciju kako bi procijenila učinak primjene dvogodišnjeg mirovanja koje se odnosi na određene financijske interese stručnjaka koji rade u povjerenstvima Agencije; sa zadovoljstvom potvrđuje da će Agencija do sljedećeg izbora članova povjerenstva uvesti razdoblja mirovanja od dvije godine koje se odnose na prethodno spomenute financijske interese; napominje da u pogledu razdoblja mirovanja za financiranje istraživanja Agencija već ima sustav kojim se privatni izvori financiranja istraživanja ograničavaju na maksimalno 25 % ukupnog proračuna za istraživanje pod kontrolom stručnjaka Agencije;

Unutarnje kontrole

29. potvrđuje da je u reviziji standarda unutarnje kontrole Agencije provedenoj 2014. zaključeno da je sustav unutarnje kontrole Agencije u skladu s tim standardima; međutim, napominje da postoje područja koja bi se mogla poboljšati kako bi se povećala kvaliteta sustava unutarnje kontrole, osobito u pogledu ocjenjivanja zaposlenika i procjene razvoja, strukture upravljanja i evaluacije aktivnosti; poziva Agenciju da tijelu nadležnom za davanje razrješnice dostavi izvješće o aktivnostima planiranim za rješavanje tog pitanja i postignutom napretku;
30. utvrđuje da služba za unutarnju reviziju Agencije smatra da aktualni sustav unutarnje kontrole pruža dovoljno jamstva u pogledu postizanja poslovnih ciljeva zadanih za revidirane postupke, osim za praćenje prava pristupa korisnika računovodstvenom sustavu ABAC i službeno imenovanje financijskih izvršitelja; poziva Agenciju da obavi jesti tijelo nadležno za davanje razrješnice o napretku u tom području;
31. napominje da je služba za unutarnju reviziju pratila provođenje svih nedovršenih korektivnih mjera u području upravljanja podacima, kontinuiteta poslovanja i informatičke sigurnosti; posebno napominje da su aktivnosti u području upravljanja podacima i informatičke sigurnosti u potpunosti provedene; napominje da je, što se tiče kontinuiteta poslovanja, većina aktivnosti već provedena, a provođenje preostalih aktivnosti planira se do kraja 2016.;

Druge primjedbe

32. prima na znanje na temelju izvješća Revizorskog suda da su, nakon što je 2004. Pravilnik o osoblju izmijenjen Uredbom Vijeća (EZ, Euratom) br. 723/2004 ⁽¹⁾, u Pravilnik uvrštene odredbe prema kojima buduće plaće dužnosnika zaposlenih prije 1. svibnja 2004. ne smiju biti niže od plaća određenih prethodnim Pravilnikom o osoblju; primjećuje da je Revizorski sud revizijom utvrdio da se u slučaju 8 od ukupno 71 tada zaposlenih dužnosnika te odredbe nisu poštovala te je zato za plaće u razdoblju od 2005. do 2014. izdvojen iznos manji za 87 000 EUR; napominje da će Agencija pravovremeno poduzeti nužne mjere za rješavanje tog pitanja;
33. sa zadovoljstvom napominje da je Agencija razvila niz mjera za poticanje ciljeva otvorenosti i transparentnosti te za poticanje dijaloga s dionicima kao i s predstavnicima civilnog društva; prima na znanje da je Agencija pokrenula nove inicijative za dodatno uključivanje javnosti u svoj postupak procjene rizika, što uključuje plenarne sjednice u Bruxellesu tijekom kojih je jedna sjednica posvećena interakciji s promatračima i uključenim stranama, javna savjetovanja na kojima se pregledavaju dokumenti sa smjernicama, javna savjetovanja o nacrtima mišljenja nakon kojih slijede sastanci s uključenim dionicima te prisutnost na društvenim medijima;
34. uzima u obzir da velik dio poteškoća s kojima se Agencija suočava pri jamčenju svoje neovisnosti proizlazi iz činjenice da Komisija sustavno odbija izdvojiti dovoljna sredstva za njezino djelovanje koja bi joj dopustila da, neovisno od utjecaja industrije koju regulira, radi na zaštiti sigurnosti hrane za građane Unije;
35. pozdravlja napore koje je Agencija uložila u provedbu korektivnih mjera koje su uslijedile nakon primjedbi Revizorskog suda, a posebno poboljšanja godišnjeg programa rada ne bi li sadržavao više pojedinosti o planiranim postupcima javne nabave i bespovratnim sredstvima;
36. u vezi s drugim primjedbama koje su priložene Odluci o razrješnici i horizontalne su naravi upućuje na svoju Rezoluciju od 28. travnja 2016. ⁽²⁾ o uspješnosti, financijskom upravljanju i nadzoru agencija.

⁽¹⁾ Uredba Vijeća (EZ, Euratom) br. 723/2004 od 22. ožujka 2004. o izmjeni Pravilnika o osoblju za dužnosnike Europskih zajednica i Uvjeta zaposlenja ostalih službenika Europskih zajednica (SL L 124, 27.4.2004., str. 1.).

⁽²⁾ Usvojeni tekstovi od tog datuma, P8_TA(2016)0159 (vidjeti stranicu 447. ovoga Službenog lista).